

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Scutelnic Ion, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Nisporeni din 26 mai 2011 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2011, în cauza penală în privința lui

Scutelnic Ion Ion,

născut la 15 septembrie 1991, originar și domiciliat pînă la reținere în s. Seliște, r-nul Nisporeni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 11 aprilie 2011 - pînă la 26 mai 2011 (instanța de fond);*
- 2. de la 19 iulie 2011 - pînă la 20 octombrie 2011 (instanța de apel);*
- 3. de la 18 septembrie 2015 – pînă la 17 februarie 2016 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Nisporeni din 26 mai 2011, Scutelnic Ion a fost condamnat în baza art. 145 alin.(2) lit. i), j) Cod penal la 15 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Prin aceeași sentință au fost condamnați Ciochină Gheorghe și Drumea Tudor în privința cărora cauza nu se examinează.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Scutelnic Ion la data de 25 ianuarie 2011, aproximativ la orele 23³⁰, aflîndu-se împreună cu Ciochină Gh. în locuința temporară a lui Scutelnic Mariana, din or. Nisporeni, str. Ion Neculce 22, ambii fiind în stare de ebrietate, unde, a venit și Turculeț Al-dr, care a inițiat o scenă de gelozie față de fosta concubină Scutelnic Sv., după care a plecat acasă. În rezultatul relațiilor ostile apărute, Scutelnic I. împreună cu Ciochină Gh., acționînd cu scopul răzbunării, au plecat la domiciliul lui Turculeț A., situat în or. Nisporeni, str. I. Neculce 20,

unde Scutelnic I. i-a aplicat acestuia cu o coadă de topor, mai multe lovituri peste diferite părți ale corpului, după care, l-au aruncat în beci.

În urma acțiunilor lui Scutelnic I. cu participația lui Ciochină Gh., victimei Turculeț A. i-au fost cauzate vătămări corporale medii și grave periculoase pentru viață care au dus la deces.

Ulterior, Scutelnic I., împreună cu Ciochină Gh. și Drumea T. continuându-și acțiunile criminale în vederea ascunderii urmelor infracțiunii, l-au pus pe Turculeț Alexandr în doi saci de polietilenă și cu o sanie au încercat să-l transporte în pădure. Însă, la intersecția drumurilor situată în apropierea locuinței lui Scutelnic M., cadavrul a căzut de pe sanie, iar Ciochină Gh. crezând că acesta este viu, i-a aplicat cu un cuțit trei lovituri în regiunea gâtului și pieptului, cauzându-i, potrivit raportului de expertiză medico-legală plagă penetrantă, ce se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viață și plăgi pe bărbie pe dreapta cu trecere pe gât, ce se califică ca vătămări corporale ușoare, după care, Scutelnic I. împreună cu Ciochină Gh. l-au stropit cu ulei și i-au dat foc. Arsurile depistate la victimă au survenit în urma acțiunii flăcării și conform raportului examinării medico-legale și histologice, au survenit după deces.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul Scutelnic Ion, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile sale să fie reîncadrate din prevederile art. 145 alin. (2) lit. i), j) Cod penal în cele ale art. 151 alin. (4) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse mai blânde, menționând că nu a avut intenția de omor, loviturile aplicate cu coada de topor nu erau puternice și nu a conștientizat că în rezultat poate surveni decesul victimei. Scopul său fiind vătămarea intenționată gravă a integrității corporale dar nu omorul intenționat. Totodată nu este de acord cu pedeapsa stabilită pe care o consideră prea aspră, deoarece s-a căit în cele săvârșite, a colaborat activ la descoperirea infracțiunii din care motiv solicită o pedeapsă mai blândă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2011, a fost admis parțial apelul inculpatului Scutelnic I., casată sentința contestată, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, potrivit căreia Scutelnic I. a fost condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal la 13 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În temeiul art. 77 alin. (2) Cod penal a fost exclus din sentință circumstanța agravantă - *săvârșirea infracțiunii prin acte de o deosebită cruzime*.

5. Instanța de apel a menționat că calificativul alin. (2) lit. j) al art. 145 Cod penal - „săvârșirea omorului cu o deosebită cruzime” nu și-a găsit confirmare, deoarece acesta în învinuire nefiind descris, în care nu este specificat că victimei i-au fost cauzate mari suferințe, în ce constau acestea și prin ce au fost cauzate.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 09 din 23.02.2010, moartea lui Turculeț A. a fost cauzată datorită *insuficienței cardio-vasculare acute în urma traumei toracale acute cu fractură de stern, contuzia inimii și hemoragii în peretele anterior al ventricolului stîng al inimii*, care se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viață, iar celelalte leziuni corporale, au fost calificate ca vătămări corporale mai puțin grave. Toate aceste leziuni corporale luate în ansamblu nu dovedesc săvârșirea omorului cu o deosebită cruzime.

La fel, instanța a indicat că potrivit aceleași expertize medico-legale la victimă a mai fost depistată o plagă penetrantă în spațiul intercostal 4 pe stînga care putea fi provocată cu un cuțit și se referă la vătămări corporale grave periculoase pentru viață, însă potrivit rechizitoriului aceasta a fost cauzată de Ciochină Gh. când victima deja decedase și nu poate fi luată în calcul ca și faptul că ulterior victima a fost arsă, circumstanțe ce nu puteau provoca careva suferințe decedatului.

Reieșind din cele nominalizate, instanța a conchis că acțiunile lui Scutelnic I. urmează a fi reîncadrate în baza art. 145 alin.(2) lit.j) Cod penal – omorul intenționat săvârșit de două persoane.

Astfel, s-a exclus din sentință circumstanța agravantă - *cu o deosebită cruzime*, deoarece această cruzime nu a fost dovedită, iar dacă ar fi fost dovedită nu putea fi recunoscută ca circumstanță agravantă din motiv că este un semn calificativ al componenței de infracțiune.

6. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recurs ordinar procurorul, care invocînd temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) CPP, solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare.

În argumentarea soluției a menționat că instanța de apel neîntemeiat a reîncadrat acțiunile lui Scutelnic I. în prevederile art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal, deoarece probele administrate dovedesc comiterea omorului victimei

cu o deosebită cruzime. Instanța nu a cercetat pe deplin probele și circumstanțele cazului, nu a indicat motivele pentru care a respins calificarea acțiunilor inculpatului efectuată de instanța de fond.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 06 iunie 2012, s-a decis inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În motivarea soluției, instanța de recurs a constatat, că instanța de apel, rejudecând cauza, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale, cât și în cadrul ședințelor de judecată, fapt ce a făcut ca concluzia despre vinovăția lui Scutelnic I. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal să fie justă și întemeiată.

Referitor la temeiul invocat de procuror cu privire la încadrarea juridică greșită a faptei săvârșită de către Scutelnic I. sunt combătute prin materialele cauzei, care în totalitatea lor resping argumentele recurentului că acțiunile inculpatului urmau corect a fi calificate ca omor intenționat al unei persoane, săvârșit de două persoane, cu o deosebită cruzime.

Instanța a menționat că potrivit legislației în vigoare, semne ale omorului săvârșit cu o deosebită cruzime se consideră cazurile în care, înainte de a curma viața victimei sau în procesul săvârșirii omorului, victima a fost supusă torturilor, schingiurilor sau actelor de botjocură, metodelor pe care vinovatul le aplică cu bună știință pentru a-i cauza victimei suferințe deosebite, în special, aplicarea unui număr mare de leziuni corporale, utilizarea unei toxine cu acțiune chinuitoare, arderea de viu, înecarea, strangularea, lipsirea îndelungată de hrană, apă, săvârșirea omorului în prezența rudelor apropiate. Prin urmare, cruzimea deosebită reprezintă o suferință suplimentară, fizică sau psihică, pe care făptuitorul o cauzează cu dorință sau o admite conștient.

Instanța de apel a constatat că calificativul prevăzut la art. 145 alin. (2) lit.j) Cod penal – *cu o deosebită cruzime*, nu s-a confirmat, acesta nefiind descris în învinuire, în care nu este indicat că victimei să-i fi fost cauzate mari suferințe, în ce constau acestea și prin ce au fost cauzate.

Totodată, instanța de recurs a conchis că instanța de apel corect a exclus din sentință circumstanța agravantă – *omorul săvârșit cu o deosebită cruzime*,

deoarece reținând această circumstanță de care inculpatul Scutelnic I. nu a fost învinuit prin rechizitoriu, instanța de fond a comis o eroare de drept depășind volumul învinuirii.

9. Împotriva hotărîrilor judecătorești a declarat recurs ordinar inculpatul Scutelnic I., care fără a invoca vre-un temei de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărîrilor contestate cu pronunțarea unei noi hotărîri și stabilirea unei pedepse mai blînde, menționînd că instanțele judecătorești nu au luat în considerație acordul de recunoaștere a vinovăției semnat între el și procuror.

10. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către inculpat, considerîndu-l inadmisibil, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 430 pct.5) CPP.

11. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, pînă la modificările aplicate prin Legea nr. 66 din 05 aprilie 2012, în vigoare din 27 octombrie 2012, termenul de recurs era stabilit de 2 luni de la data pronunțării deciziei, dacă legea nu dispune altfel, iar în cazul redactării deciziei – 2 luni după înștiințarea în scris a părților despre semnarea deciziei redactate de toți judecătorii completului de judecată.

Potrivit materialelor cauzei, instanța de apel, judecînd cauza în ordine de apel, a pronunțat decizia la data de 20 octombrie 2011, iar inculpatul Scutelnic Ion, fiind în stare de arest, acestuia i-a fost înmînată copia deciziei

motivate, potrivit recipisei anexată la materialele cauzei la 10 noiembrie 2011 (f.d.145, vol.III).

Conform datelor de înregistrare a secției documentare procesuală a cauzelor penale, recursul ordinar declarat de inculpatul Scutelnic I. a fost expediat de la Oficiul Poștal or. Leova, la 17 noiembrie 2015 și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 18 noiembrie 2015, adică peste 4 ani de zile. Astfel recursul ordinar a fost depus peste termen.

Potrivit art. 230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, instanța de recurs concluzionează asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpatul Scutelnic I., pe motiv că a fost declarat peste termen.

12. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Scutelnic Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2011, în cauza penală în privința lui *Scutelnic Ion Ion*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 17 martie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti